

Република Србија
Г Р А Д У Ж И Ц Е
Градска управа за урбанизам, изградњу
и имовинско-правне послове

**ОДЕЉЕЊЕ ЗА ЗАШТИТУ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ
И ОДРЖИВИ РАЗВОЈ**

**ПРОГРАМ ЗАШТИТЕ И УНАПРЕЂЕЊА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ ГРАДА
УЖИЦА ЗА 2019. ГОДИНУ**

УЖИЦЕ јануар 2019.године.

ПРОГРАМ КОРИШЋЕЊА СРЕДСТАВА БУЏЕТСКОГ ФОНДА ЗА ЗАШТИТУ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ ГРАДА УЖИЦА ЗА 2019.ГОДИНУ

На основу члана 100. Став 4. Закон о заштити животне средине ("Сл.гл.РС" бр.135/2004, 36/2009, 72/2009 – др.закон и 43/2011 – одлука УС и 14/2016), члана 7. став 1.Одлуке о Буџетском фонду за заштиту животне средине ("Сл.лист града Ужица" бр.20/2009) и члана 77. Статута града Ужица ("Сл. лист града Ужица" бр.25/17- пречишћен текст), Градско веће на седници одржаној 29.01.2019.године, по претходно прибављеној сагласности Министарства заштите животне средине број 401-00-01597/2018-02 од 09.01.01.2019. године, донело је,

Члан 1.

Овим Програмом утврђује се коришћење средстава Буџетског фонда за заштиту животне средине Града Ужица у 2019.години.

УВОД

За реализацију активности, програма и пројеката из области заштите и унапређења животне средине, финансијска средства су обезбеђена у Буџетском фонду за заштиту животне средине Града Ужица.

Укупни планирани приход Буџетског фонда за заштиту животне средине града Ужица у 2019.години износи 26 милиона динара.

I. (0401-0001) УПРАВЉАЊЕ ЗАШТИТОМ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ (1.300.000)

I.1. Конкурси за еколошке пројекте и суфинансирање пројеката организација цивилног друштва (пројекти из области заштите животне средине)

Упутиће се јавни позив организацијама цивилног друштва да доставе своје предлоге пројеката из области заштите и унапређења животне средине на територији Града из области (примарне селекција отпада, чишћења дивљих депонија, уређења јавних простора, еколошке едукација становништва запослених у јавним предузећима, школама и вртићима на тему загађења ваздуха, управљања отпадом, заштите вода...).

I.2. Одржавање УВ уређаја у сеоским школама

Уређајима за пречишћавање воде за пиће (УВ уређаји), постављеним пре више од 10 година у објектима сеоских школа, потребно је стално одржавање са заменом делова који имају свој век коришћења. Извршиће се поправка оштећења и заштита делова који су у употреби више од 10 година. Уговор о сервисирању УВ уређаја за 2018.годину истиче у априлу 2019. године, када ће се извршити избор предузећа које ће наведене послове обављати у 2019.години.

Током године извршиће се набавка потребних делова (филтери, УВ лампе, електрично напајање и слично).

I.3. Избор најбоље уређених дворишта и тераса

Поводом 5. јуна, Светског дана заштите животне средине, биће реализована акција избора најуређенијег дворишта и терасе (балкона), стамбеног објекта вишепородичног и породичног становања на градском и сеоском подручју, уз доделу адекватних награда (садни материјал, опрема за одржавање зелених површина и сл.).

I.4. Израда Програма заштите животне средине Града Ужица за период 2019-2028.године

У складу са чланом 68. Закона о заштити животне средине ("Сл.гл.РС" бр.135/2004, 36/2009, 72/2009 – др.закон и 43/2011 – одлука УС и 14/2016) и Националним програмом заштите животне средине донеће се Програма заштите животне средине Града Ужица за период 2019-2028.године.

Израда Програма заштите и унапређења животне средине Града Ужица (2019-2028) представља ревизију и надоградњу Локалног еколошког акционог плана донетог за период 2012-2016.године (ЛЕАП-а). ЛЕАП је био први корак ка стартешком решавању еколошких проблема на територији нашег града. Његовом имплементацијом многе активности су реализоване. Израдом Програма заштите животне (2019-2028) наставиће се са активностима које нису реализоване кроз имплементацију ЛЕАП-а, препознати нови проблеми у заштити животне средине, дефинисати неопходни капацитети за њихово решавање, а самим тим и створити плански предуслови за испуњавање прописаних обавеза.

I.5.Стручно усавршавање, развој еколошке свести, еколошко образовање становништва, јавне трибине, активности Зеленог савета и др.

Наставити сарадњу са свим електронским и писаним медијима који су присутни у нашем окружењу на презентацији еколошких активности и популаризацији заштите животне средине.

Према потреби штампаће се пропагандни материјал (брошуре, плакати, фасцикле, блокови...).

Као и претходних година узети учешће у раду стручних конференција, семинара и радионица из области заштите и унапређења животне средине и енергетске ефикасности, које организују домаћа струковна удружења, институти, министарства или донаторске организације. Организоваће се посета еколошким сајамским изложбама у земљи и у складу са могућностима учествовати на некој од њих.

Планира се организовање јавних трибина/скупова, у циљу едукације становништва о штетном утицају грејања домаћинстава чврстим горивима. Промовисаће коришћења ефикаснијих пећи и адекватног одржавања димњака. Повећање свести грађана о значају енергетске ефикасности и смањењу емисија загађујућих материја.

Подржаће се реализација акција и пројеката Зеленог савета у циљу укључивања јавности у процес доношења одлука из области заштите и унапређења животне средине.

I.6. Заштићена природна добра

На територији града Ужица налази се више заштићених природних добара као и добара у поступку заштите.

У складу са чл. 69 Закона о заштити природе ("Службени гласник РС", бр. 36/2009, 88/2010 и 91/2010- исправка и 14/2016) финансираће се заштићена подручја.

Планирано је да се највише средстава издвоји за финансирање заштите и унапређења Предела изузетних одлика "Клисура Ђетиње" чији је поступак заштите у току. До доношења заштите послови одржавања и чишћења на локалитету "Доња Стапарска бања" биће поверени Удружењу љубитеља бања.

Град Ужице ће у 2019. години са управљачем планирати обележавање природног добра, израду просторне и урбанистичке документације, израду програма развоја и нужне радове на одржавању и чишћењу. Планира се и издавајање средстава за реализацију активности у складу са годишњим програмима управљања Спомеником природе "Потпећка пећина" и појединачних стабала споменика природе на територији града Ужица.

I.7. Израда Студије утицаја саобраћаја на загађење ваздуха

Један од највећих проблема за град Ужице који утиче на квалитет ваздуха је одвијање интензивног саобраћаја као и транзитног саобраћаја кроз центар града.

У циљу смањења загађења ваздуха неопходна је израда Студије утицаја саобраћаја на загађење ваздуха.

Планирано је учешће Града за израду Студије.

II.(0401-0002) ПРАЋЕЊЕ КВАЛИТЕТА ЕЛЕМЕНАТА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ (2.500.000)

У складу са Законом о заштити животне средине јединица локалне самоуправе у оквиру својих надлежности утврђених законом обезбеђује континуалну контролу и праћење стања елемената животне средине – мониторинг, реализацијом програмских активности праћења квалитета елемената животне средине.

Програми мониторинга планирани у 2019. години су :

II.1.Мониторинг квалитета ваздуха

Мониторинг квалитета ваздуха у Ужицу се спроводи на два нивоа:

-путем локалне мреже мерних места која се финансира средствима града Ужица,

-путем државне мреже мерних места које финансира Република Србија.

Локална самоуправа, у складу Законом, доноси Програм којим се успоставља локална мрежа мерних места за праћење квалитета ваздуха на својој територији, прати утицај загађеног ваздуха на здравље људи и животну средину и обезбеђује доступност података о квалитету ваздуха. На предлог Програма квалитета ваздуха, град Ужице прибавља сагласност Министарства.

Република Србија, преко Агенције за заштиту животне средине, у оквиру државне мреже мерних места, спроводи мерење имисије основних загађујућих материја (чађ, сумпор диоксид, азотни оксиди) на једном мерном месту, укупних суспендованих честица са тешким металима и укупних таложних материја на једном мерном месту у центру града. Република финансира и рад аутоматске мерне станице (АМС) у Омладинској улици, преко које се прате концентрације основних и специфичних полутаната (азот диоксид, угљен моноксид, сумпор диоксид и суспендоване честице ПМ10), али и праћење метеоролошких параметара (правац и брзина ветра, температура и релативна влажност ваздуха, атмосферски притисак). Ови подаци су доступни у реалном времену на сваких 60 минута.

У складу са законом, сви подаци из локалне и државне мреже мониторинга квалитета ваздуха су јавни и објављују се на Интернету, путем градског web-сајта (www.graduzice.org), као и у локалним медијима. У складу са Правилником, подаци о квалитету ваздуха на територији града Ужица достављају се Агенцији за заштиту животне средине, и доступни су јавности у електронској форми на Интернет порталу Агенције (www.sepa.gov.rs).

II.2.Мониторинг вода

1.Контрола изворишта и подземних вода на територији града, једанпут годишње и по потреби.

Програм заштите и унапређења животне средине Града Ужица за 2019.годину

2. Контрола квалитета површинских вода на територији града: река Лужница, Турски поток, поток Гумбор, река Криваја, река Сушица, Волујачки поток, Царински поток, река Дервента, река Петница, река Приштевица, река Камишина, река Бели Рзав, у сезони ниског водостаја, једанпут годишње и по потреби,

3. Контрола квалитета реке Ђетиње на профилу градске Плаже, петнаестодневно, у сезони купања, од краја јуна до краја августа.

II.3. Мониторинг буке

У складу са Законом о заштити од буке у животној средини ("Службени гласник РС" бр.36/09 и 88/10) извршиће се контрола и мониторинг буке у животној средини у Граду Ужицу.

Праћење и мерење нивоа буке спроводи се ради утврђивања стања животне средине, као и правилног одабира превентивних мера, а у циљу заштите и унапређења здравља људи и очувања животне средине. Мерење нивоа буке врши се систематским мерењем, испитивањем и оцењивањем индикатора буке којима се описује бука у животној средини и који указује на штетне ефекте буке.

Мерење, обрада и анализа података, провера валидности резултата добијених мерењем, као и њихова интерпретација, повериће се овлашћеној стручној организацији која је акредитована као лабораторија за испитивање и која поседује решење надлежног министарства да испуњава прописане услове да врши праћење нивоа буке у животној средини.

II.4. Изненадне експертизе контроле квалитета животне средине

Непланиране експертизе животне средине (воде, ваздуха, буке, земљишта)

За реализацију наведених програма мониторинга закључиће се уговори са овлашћеним стручним организацијама и установама, у складу са законом. Резултати мониторинга биће доступни свим заинтересованим субјектима и на интернет страници Града Ужица и достављаће се Агенцији за заштиту животне средине у складу са чланом 73. Закона о заштити животне средине.

У сарадњи са надлежним Министарством у оквиру активности Радне групе за доношење мера за смањење аерозагађења на територији Републике Србије, Град ће настојати да се додатним опремањем АМС унапреди систем мониторинга квалитета ваздуха. На тај начин би се обезбедило успостављање ефикасног система за извештавање и доступност информација у реалном времену.

III.(0401-0006) УПРАВЉАЊЕ ОСТАЛИМ ВРСТАМА ОТПАДА (7.200.000)

III.1. Уређење јавних површина кроз ангажовање социјално-угрожених и незапослених лица

Помоћи месним заједницама у одржавању зелених површина (кошење, чишћење) које нису у редовном програму одржавања Града, кроз ангажовање социјално-угрожених незапослених лица.

У 2019.години планира се чишћење јавних површина на сеоском и градском подручју као и чишћење у зони саобраћајница на свим улазима у град.

У претходном периоду су набављене две моторне косилице за траву, које се могу узимати на реверс и користити за редовно кошење јавних површина.

Део средстава издвојиће се за редован сервис моторних косилица, набавку горива и мазива за косилице као и набавку кеса за прикупљање отпада и заштитних рукавица.

III.2. Ревизија Локалног плана управљања отпадом

Радни тим који је формирао Градоначелник урадиће измене и допуне Локалног плана управљања отпадом. Локални план управљања отпадом неопходно је изменити и ускладити са новим Законом о управљању отпадом, новим концептом система примарне селекције отпада и ревидованим концептом Регионалног плана управљања отпадом који је дужан да изради Регионални центар за управљање отпадом "Дубоко".

Сагласност на измењен и допуњен Локални план управљања отпадом даће и надлежно Министарство заштите животне средине.

III.3. Примарна селекција

Модел примарне селекције комуналног отпада за целу територију града Ужица достављен је надлежном Министарству у циљу обезбеђивања средстава из фондова ЕУ.

У оквиру пројекта прекограничне сарадње Србија – БиХ, Град Ужице и Град Тузла аплицирали су са пројектом успостављања примарне селекције у приградским зонама. Информације о исходу јавног позива прекограничне сарадње се очекују у току 2019.године.

Уколико се пројектна идеја одобри и градови Ужице и Тузла добију предвиђена средства, приступиће се реализацији Пројектом планираних активности, односно успостављању примарне селекције у приградским зонама.

III.4.Управљање споредним производима животињског порекла и угинулим животињама

Према члану 46. Закона о ветеринарству (Сл.гласник РС број 91/05, 30/10 и 93/12) обавеза града Ужица је да формира зоохигијенску службу која би се бавила сакупљањем, превозом и складиштењем угинулих животиња са јавних површина и саобраћајница. ЈКП "Биоктош" су поверени зоохигијенски послови и набављено је специјално возило.

Програм заштите и унапређења животне средине Града Ужица за 2019.годину
За привремено складиштење угинулих животиња Град је набавио расхладну комору, која је постављена на локацији Регионалне депоније „Дубоко“.

Усвојена је Одлука о нешкодљивом уклањању лешева животиња, којом су дефинисане обавезе града Ужица, ЈКП „Биоктош“, ЈКП „Дубоко“ све до отпремања отпада у кафилерију.

Средствима Буџетског фонда за заштиту животне средине финасираће трошкови који настану сакупљањем, привременим чувањем, одвоз у кафилерију и други нужни трошкови који проистекну при обављању ове делатности. Ценовник услуга одобрава Градско веће.

III.5. Опремање пунктова за прихват отпада из сеоских домаћинстава

У 2018.години израђена су три пункта у Месној заједници Поникве, МЗ Буар и МЗ Врутци. У 2019.години наставиће се са опремањем пунктова за прихват комуналног отпада у гушће насељеним центрима сеоских месних заједница. У оквиру ових пунктова предвидеће се простор за прикупљање посебних врста отпада који настаје у домаћинствима на сеоском подручју: кабаста отпад, електрични неопасни отпад, кућна техника и намештај, истрошене гуме и сличан отпад који свакодневно настаје у домаћинству, а не може се одложити у контејнере за комунални отпад. Локација пунктова ће бити у оквиру локације постојећих контејнера за комунални отпад. Простор површине око 20 м² ће бити ограђен пластифицираном челичном жицом и бетонским или металним стубовима висине до 2 м. Подлога ће бити израђена од уваљаног туцаника или бетонирана. На видном месту ће бити табла са подацима које врсте отпада се могу одлагати и време одношења отпада. Пункт ће бити опремљен са постојећим контејнерима за комунални отпад и једним кошом од 5-7 м³ за посебне врсте отпада из домаћинстава.

III. 6. Прикупљање отпада на сеоском подручју

Док се организовано сакупљање отпада не успостави у рубним деловима сеоских месних заједница и даље ће се користити кошеви за отпад од 5м³ у деловима насеља са мањом концентрацијом домаћинстава, раскрснице путева, подручја на границама са суседним општинама и слично. Вршиће се превоз кабастог и другог неопасног отпада који ће бити прикупљен у пунктовима у центрима већих месних заједница.

Као и ранијих година, на обалама акумулације „Врутци“ биће постављена два коша за отпад од 5 м³, у периоду април - октобар. Сакупљаће се отпад и у простору заштићеног природног добра „Клисура Ђетиње“.

Сакупљање и превоз отпада вршиће ЈКП „Биоктош“ према ценовнику који одобрава Градско веће града Ужица.

Планира је набавка комуналне опреме за прикупљање отпада.

III.7. Санација дивљих депонија

У 2019. години наставиће се са санацијом преосталих дивљих депонија на територији града Ужица. Санација депонија изводиће се машинским путем и ручним чишћењем.

III.8. Измена пројекта санације и рекултивације депоније „Сарића Осоје“

Програм заштите и унапређења животне средине Града Ужица за 2019.годину
Одлагање отпада на депонији „Сарића Осоје“ је завршено у мају 2012. године. Постојећи пројекат санације и рекултивације депоније је потребно усагласити са коначним стањем на

терену. Пратиће се конкурси Министарства који се односе на санацију градских депонија, ради учешћа на истим. Град ће учествовати у суфинансирању пројекта санације депоније.

IV.(0501-0001)ЕНЕРГЕТСКА ЕФИКАСНОСТ И ОБНОВЉИВИ ИЗВОРИ ЕНЕРГИЈЕ КАО МЕРА СМАЊЕЊА ЗАГАЂЕНОСТИ ВАЗДУХА(15.000.000)

IV.1. Израда Програма енергетске ефикасности Града Ужица и елабората енергетске ефикасности јавних објеката града Ужица

Програм енергетске ефикасности јавних објеката Града Ужица је плански документ који доноси јединица локалне самоуправе као обвезник система енергетског менаџмента. Разлог израде Програма енергетске ефикасности Града Ужица је испуњење обавеза које проистичу из Закона о ефикасном коришћењу енергије. Програм енергетске ефикасности мора бити израђен и усклађен са циљевима Стратегије развоја енергетике Републике Србије до 2025. године са пројекцијама до 2030. године и акционим план за енергетску ефикасност Републике Србије. Програмом енергетске ефикасности одређује се планирани циљ уштеде финалне енергије, као и вредност планираног циља уштеде енергије прорачунатог и израженог у примарној енергији, а који испуњава захтеве из уредбе о годишњим циљевима уштеде енергије обвезника система енергетског менаџмента. Програмом енергетске ефикасности биће изложен планирани начин остваривања и вредност планираног циља уштеде енергије за период од три године. Програм енергетске ефикасности треба да садржи све обавезне елементе прописане Законом о ефикасном коришћењу енергије, и то: преглед и процену годишњих енергетских потреба Града Ужица, процену енергетских својстава објеката обухваћених системом енергетског менаџмента, предлог мера и активности којима ће се обезбедити ефикасно коришћење енергије, носиоце, рокове и процену очекиваних резултата сваке од мера које ће допринети остварењу планираног циља, средства потребна за спровођење ових мера, те изворе и начин њиховог обезбеђивања. Предлог мера и активности којима ће се обезбедити ефикасно коришћење енергије садржи: план енергетске санације и одржавања јавних објеката у оквиру обухвата систем енергетског менаџмента, затим планове унапређења система комуналних услуга, као и план коришћења обновљивих извора енергије и друге мере које се планирају у смислу ефикасног коришћења енергије.

У циљу припреме техничке документације за енергетску санацију јавних објеката неопходно је урадити елаборате енергетске ефикасности за јавне објекте за које се ради енергетска санација.

IV.2. Суфинансирање пројеката енергетске ефикасности домаћинстава кроз изолацију стамбених објеката, замену столарије и набавку енергетски ефикасних уређаја за грејање

Град Ужице наставља пројекат унапређења енергетске ефикасности на индивидуалним стамбеним објектима, чији је првенствени циљ да се кроз адекватну термичку изолацију и избор еколошки повољнијег енергента утиче на смањење загађивања ваздуха првенствено у зимском периоду. У претходне четири године на више од 400 објеката су спроведене мере енергетске ефикасности. На основу повратних информација од власника објеката, остварене су уштеде у енергентима у просеку од 20%, односно смањена је емисија CO₂ за око 17% по једном објекту.

Програм заштите и унапређења животне средине Града Ужица за 2019.годину
Град Ужице ће и у 2019.години путем јавног конкурса упутити позив власницима индивидуалних стамбених објеката који желе да своје објекте учине енергетски

ефикасним, првенствено термичком изолацијом кућа, заменом столарије или набавком ефикасних ложних уређаја на дрвни пелет и гас. Субвенције ће бити додељене за објекте који су изграђени у првој, другој и трећој стамбеној зони, јер се у овим зонама региструје повећано загађивање ваздуха. Субвенције за набавку котлова на гас ће моћи да користе и власници станова у стамбеним зградама које немају техничких могућности за прикључење на градски топловод.

Власници објеката би подношењем захтева требали да испуне и одређене критеријуме (одговарајуће дозволе за објекте, докази о власништву, докази о редовном измиривању пореза, зона у којој власник станује и слично).

Критеријуми које треба да испуне власници објеката, рок до кога треба да се доставе пријаве, рок завршетка радова, максимални износи појединачних субвенција биће дефинисани конкурсом.

Радове мора изводити регистрован предузетник/предузеће. Енергетски менаџер града Ужица утврдиће стање објекта пре и после извођења радова(технички извештај).

Члан 2.

Овај Програм објавити у "Службеном листу Града Ужица"

ГРАД УЖИЦЕ
ГРАДСКО ВЕЋЕ
III Број 503-67/18
29.01.2019.године
Ужице

**ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ ГРАДСКОГ ВЕЋА
ГРАДОНАЧЕЛНИК**

Тихомир Петковић

